

Nota edytorska

Zasady edycji w niniejszym tomie oparto na instrukcji wydawniczej opracowanej na potrzeby całej serii *Archiwum Ringelbluma. Konspiracyjne Archiwum Getta Warszawy*. Kolejne dokumenty składające się na dziennik Abrahama Lewina zostały poprzedzone nagłówkami zawierającymi podstawowe informacje na ich temat. Przy tłumaczeniu części pierwszej dziennika z języka żydowskiego wykorzystano istniejące tłumaczenie części dokumentów autorstwa Adama Rutkowskiego, opublikowane w „Biuletynie Żydowskiego Instytutu Historycznego”¹⁵. Tłumaczenie niepublikowanych do tej pory dokumentów z części pierwszej wykonano na podstawie oryginalnych akt ARG przechowywanych w AŻIH i skanów dokumentów przechowywanych w JIWO. Tłumaczenie części drugiej oparte jest na istniejącym przekładzie Adama Rutkowskiego uzupełnionym na podstawie oryginału w języku hebrajskim znajdującego się w drugiej części ARG. Wyjątek stanowią: pierwsze trzynaście stron tekstu, fragment rękopisu Lewina obejmujący zapisy z dni: 22 lipca – 10 sierpnia 1942 r., których oryginał zaginął ze zbiorów Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego po 1955 r., i kilka fragmentów tekstu, których oryginał jest już dzisiaj nieczytelny. Pozostawiono je w tłumaczeniu Rutkowskiego, uzupełniając jedynie o fragmenty usunięte najprawdopodobniej ze względów cenzuralnych i dokonując drobnych poprawek na podstawie angielskiego wydania tekstu opracowanego przez Antony’ego Polonsky’ego¹⁶. Zarówno to wydanie, jak i osobne wydanie fragmentów zachowanych w HWC opracowanych przez Havi Ben Sasson i Leę Preiss¹⁷ posłużyły również do identyfikacji niektórych pojawiających się w dzienniku postaci, co zaznaczono w przypisach.

Generalnie zachowano konstrukcję graficzną tekstów i podkreślenia oryginalne. Tam, gdzie to było możliwe, dla lepszej czytelności edytowanych materiałów, rozwinięto skróty pojawiających się w rękopisach nazw własnych (imion, nazwisk, nazw

¹⁵ Abraham Lewin, *Dziennik z getta warszawskiego*, cz. 1: BŻIH 1956, nr 3–4 (19–20), s. 169–206; cz. 2: 1957, nr 2 (22), s. 85–107; cz. 3: 1957, nr 3 (23), s. 71–79; cz. 4: 1957, nr 4 (24), s. 42–55, cz. 5: 1958, nr 1 (25), s. 119–130).

¹⁶ A. Lewin, *A Cup of Tears...*

¹⁷ *Twilight days: missing pages from Avraham Lewin's Warsaw Ghetto diary, May–July 1942*, red. Havi Ben-Sasson, Lea Preiss, „Yad Vashem Studies” 1995, R. 33, s. 7–60.

geograficznych, tytułów dokumentów itd.). Rozwinięto i ujednolicono również niekompletne daty wpisów. Wszelkie uzupełnienia i uwagi wydawcy w tekstach dokumentów zostały podane w nawiasach kwadratowych, w tym kolejne numery stron oryginału. Edycję dokumentu zamyka opis techniczny, na który składają się imię i nazwisko tłumacza tekstu, sygnatura archiwalna (nowa i stara), opis i stan techniczny akt, dane o wcześniejszych publikacjach. W jednolity sposób zaznaczono ubytki i nieczytelności tekstu:

^a[...] ^a ubytek tekstu – brak jednego wyrazu,

^{aa}[...] ^{aa} ubytek tekstu – brak dwóch lub więcej wyrazów,

^b[...] ^b fragment nieczytelny – jeden wyraz,

^{bb}[...] ^{bb} fragment nieczytelny – dwa wyrazy lub więcej,

[...] fragment uszkodzony lub nieczytelny; fragment słowa.

Fragmety tekstu wymagające dodatkowych objaśnień zaznaczono literami ^{c-c}, ^{d-d} itd., a komentarz do nich umieszczono w przypisach. Pisownię terminów związanych z religią i kulturą żydowską podano za autorami *Polskiego słownika judaistycznego*. Wyjaśnienia terminów często powtarzających się w tekście umieszczono na końcu tomu. Tom uzupełniono o indeksy osób i miejscowości oraz o bibliografię publikacji wykorzystanych przy opracowywaniu dokumentów.